

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
isikuandmete kaitse asjas nr 2.1.-1/21/3956

Ettekirjutuse tegija Andmekaitse Inspeksiooni jurist Raiko Kaur

Ettekirjutuse tegemise aeg ja koht 17.02.2022, Tallinn

Ettekirjutuse adressaat Bolt Technology OÜ (12417834)
notices@bolt.eu
privacy@bolt.eu

vastutav isik Juhatuse liige

RESOLUTSIOON: Isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 56 lõike 1, lõike 2 punkti 8, § 58 lõike 1 ning isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artikli 58 lõike 2 punktide d ja f, samuti arvestades IKÜM artiklitega 5 ja 6, teeb Andmekaitse Inspeksioon Bolt Technology OÜ-le täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

1. Lõpetada Bolt Technology OÜ rakenduses klientide (reisijate) hindamise võimaldamine. Juhul, kui Bolt Technology OÜ soovib reisijate hindamise võimaldamist jätkata, siis tuleb inspeksioonile tõendada selle õiguspärasust. **Reisijate hindamise võimaldamine on lubatud alles siis, kui inspeksioon on saanud Bolt Technology OÜ-le selles osas kinnituse.**

2. Kustutada kõik hinnangud, mis on reisijate kohta kogutud.

Määrame ettekirjutuse täitmise tähtajaks **11.03.2022.a.** Ettekirjutuse täitmisest teatada hiljemalt selleks tähtajaks Andmekaitse Inspeksiooni e-posti aadressile info@aki.ee.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesoleva ettekirjutuse saab vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspeksioonile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude

rakendamist.

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtjaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspeksioon ettekirjutuse adressaadile isikuandmete kaitse seaduse § 60 alusel: **Sunniraha iga täitmata jäetud ettekirjutuse punkti eest 25 000 eurot.**

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

VÄÄRTEOKARISTUSE HOIATUS:

Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 58 lõike 1 kohase ettekirjutuse täitmata jätmise eest võidakse alгатada väärteomenetlus isikuandmete kaitse seaduse § 70 tunnustel. Selle teo eest võidakse füüsilist isikut karistada rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot ning juriidilist isikut võidakse karistada rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot või kuni 4 protsenti tema eelmise majandusaasta ülemaailmsest aastasest kogukäibest, olenevalt sellest, kumb summa on suurem. Väärteo kohtuväline menetleja on Andmekaitse Inspeksioon.

FAKTILISED ASJAOLUD:

Ungari andmekaitseasutus edastas Andmekaitse Inspeksioonile (inspeksioonile) isiku pöördumise, mille kohaselt hinnatakse Bolt Technology OÜ (Bolt) rakenduse kaudu reisijaid.

Lähtuvalt eeltoodust algatasime 24.01.2022 järelevalvemenetluse, mille raames soovisime teada muuhulgas järgmist:

1. *Millistel eesmärkidel toimub reisijate hindamine?*
2. *Mis õiguslikul alusel reisijaid hinnatakse? Kui õiguslikuks aluseks on õigustatud huvi, siis edastada õigustatud huvi analüüs.*

ISIKUANDMETE TÖÖTLEJA SELETUS:

2. Millistel eesmärkidel toimub reisijate hindamine?

Soovime pakkuda juhtidele kvaliteetsset ja turvalist kogemust, mis muuhulgas hõlmab endast ka juhtidelt tagasiside küsimist reisijate osas. Hinnangud toimivad indikatsioonina hindamaks kas juhul võib olla platvormil teenuse pakkumisega probleeme, sealhulgas ohutuse ja turvalisuse osas. Kui reisija saab pidevalt halbu hinnanguid, siis toimib see indikatsioonina, et võib esineda rikkumisi Bolt'i kasutustingimuste ning käitumisjuhiste osas. Sellest tulenevalt võidakse reisijale meelde tuletada kasutustingimusi ja käitumisjuhiseid. Kui tuvastatakse kasutustingimuste rikkumine, võidakse piirata reisija juurdepääsu Bolt'i teenustele.

3. Mis õiguslikul alusel reisijaid hinnatakse? Kui õiguslikuks aluseks on õigustatud huvi, siis edastada õigustatud huvi analüüs.

Õiguslikuks aluseks on lepingu täitmise tagamine. Hindamine on vajalik kasutustingimustes ja muudes kasutajatega sõlmitud lepingutes kirjeldatud kohustuste täitmiseks ja tagamaks ohutu ja turvaline kasutajakogemus kõigile osapooltele.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

1. Isikuandmete töötlemine

Isikuandmeteks on igasugune teave tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku kohta. Tuvastatav füüsiline isik on isik, keda saab otseselt või kaudselt tuvastada (vt isikuandmete kaitse üldmäärus (IKÜM) artikkel 4 punkt 1). Kui konkreetsele andmesubjektile antakse hinnang (lisatakse tärnid + kirjeldus), on tegemist isikuandmetega, mille puhul tuleb lähtuda IKÜM-s sätestatud nõuetest.

Isikuandmete vastutav töötleja on kohustatud järgima IKÜM artikkel 5 lõikes 1 sätestatud põhimõtteid. Nende põhimõtete täitmise eest vastutab ja peab olema võimeline nende täitmist tõendama vastutav töötleja ise (vt IKÜM artikkel 5 lõige 2). **Selles osas, mil andmetöötlus ei vasta täielikult IKÜM artikkel 5 lõikes 1 sätestatud põhimõtetele, on andmetöötlus keelatud.**

- **Seaduslikkus, õiglus ja läbipaistvus (IKÜM artikkel 5 lg 1 punkt a)**

Igasugune isikuandmete töötlemine peab olema õiglane ja seaduslik ehk täielikult kooskõlas kõigi kehtivate õigusaktidega (sh IKÜM-i ja IKS-ga). Isikuandmete töötlemine peab vastama vähemalt ühele IKÜM artikkel 6 lõikes 1 sätestatud alusele.

2. Reisijate hindamise seaduslikkus

Bolt on märkinud: *Õiguslikuks aluseks on lepingu täitmise tagamine. Hindamine on vajalik kasutustingimustes ja muudes kasutajatega sõlmitud lepingutes kirjeldatud kohustuste täitmiseks ja tagamaks ohutu ja turvaline kasutajakogemus kõigile osapooltele.*

Selgitame, et IKÜM artikkel 6 lg 1 punkti b alusel on võimalik isikuandmeid töödelda üksnes juhul, kui isikuandmete töötlemine on objektiivselt **vajalik** lepingus sätestatud eesmärgi saavutamiseks või mingi konkreetse lepingujärgse kohustuse täitmiseks. Mis puudutab aga taksoveoteenuse osutamise käigus sõidujärgset reisijate hindamist (profileerimist), siis tegemist ei saa olla IKÜM-i mõistes lepingu täitmise tagamisega ehk lepingut on võimalik täita ka ilma reisijaid hindamata. Sarnaselt on ka muudes eluvaldkondades – näiteks varastamine kauplustest ei ole lubatud, kuid see ei tähenda, et lepingu täitmise tagamiseks saaks olla vajalik lisada igale kliendile hinnang (skoor), millest nähtuks kui usaldusväärne on inimene kauplust külastama ja seal oste sooritama.

Inspektsiooni hinnangul on profileerimise puhul võimalik tugineda teatud eelduste täitmisel üksnes IKÜM artikkel 6 lg 1 punkti f (õigustatud huvi) alusele (eeldusel, et see on proportsionaalne). Seega võib reisijate hindamine olla teoreetiliselt vajalik Bolti ja/või Bolti juhtide õigustatud huvides. Siiski eeldab see korrektse õigustatud huvi analüüsi koostamist – sh täiendavate kaitsemeetmete kasutusele võtmist, nt lihtne võimalus tutvuda andmesubjektile temale antud hinnangutega ja hinnangu andjaga, lihtne võimalus esitada vastuväide hinnangule.

Täiendavalt soovime lugeda lepingu ja õigustatud huvi alusel andmetöötluse osas ka inspektsiooni koostatud juhust [õigustatud huvi](#).

Arvestades sellega, et reisijate hindamisel ei saa tugineda lepingu täitmise tagamisele, on andmetöötlus olnud ebaseaduslik ning kõik kogutud hinnangud reisijate osas tuleb viivitamata kustutada. Juhul, kui Bolt leiab, et reisijate hindamine on edaspidi siiski vajalik, tuleb esitada inspektsioonile IKÜM artikkel 6 lg 1 punktile f vastav õigustatud huvi analüüs. Reisijate hindamise võimaldamine on lubatud alles siis, kui inspektsioon on andnud sellekohase kinnituse.

Vastavalt isikuandmete kaitse seaduse § 58 lõikele 1 ning isikuandmete kaitse üldmääruse artikkel 58 lõike 2 punktidele d ja f, on inspektsioonil õigus kehtestada ajutine või alaline isikuandmete töötlemise piirang, sh töötlemiskeeld ning anda korraldus, et vastutav töötleja viiks isikuandmete töötlemise toimingud teatud viisil ja teatud aja jooksul vastavusse IKÜM nõuetega.

Võttes arvesse faktilisi asjaolusid ja asjaolu, et konkreetsel juhul töödeldakse isikuandmeid ebaseaduslikult (andmetöötlus ei vasta IKÜM artiklites 5, 6 sätestatud nõuetele), leiab

inspektsioon, et kohustusliku ettekirjutuse tegemine antud asjas on vajalik, et lõpetada õigusrikkumine võimalikult kiiresti ning tagada andmesubjektide õiguste kaitse.

/allkirjastatud digitaalselt/

Raiko Kaur
jurist
peadirektori volitusel